

Debreven 1906 1906

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FUGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9 " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Plac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

A színház bizottság tegnap délután ülést tartott, amelyen kritikát gyakorolt a szintársulat eddigi működése felett. Csodálatos, hogy erre az ülésre három bizottsági tagot lehetett csak összeverbuválni. A bizottság többi tagjai egyáltalán nem érdeklődtek a dolgok iránt. Lehet, hogy színházba sem járnak, tehát nem tudnak kritikát gyakorolni, mint ahogyan vannak olyan színház bizottsági tagok, akik életükben háromszor sem voltak a Múza templomában.

Maga a színügyi bizottság elavult, régi intézmény, amelynek ma már létjogosultsága sincsen. Vagy azt hiszi valaki, hogy akad olyan színigazgató, aki elbocsátja valamelyik tagját azért, mert X, vagy Y színház bizottsági tag urnak nem tetszik a füle, vagy orra?

Mert tegnap ilyen fajta kifogásokat emelt Márk Endre ur.

— Vida kisasszony csak folytassa, be fog válni. Szalay tenorista, nem való első rangú szerepköre, táncosnő 14 napi zárós határidő alatt legyen, mert különben jaj, az igazgatónak stb. stb. Még olyan fajta panaszos sóhaj is hallatszott, hogy nincsen kis kules, nem lehet bejárni a szinpadra.

Igen, itt a dolog nyitja. A színház bizottságnak addig volt létjogosultsága, ameddig minden tagnak, szabad bejárata volt a szinpadra. Most már nincs tehát minnek a színház bizottság?

A színigazgató elég torturát áll ki a közönségtől, minek feszítik őt kintpadra laikus emberek, akik nagyon jól értenek a sommás eljáráshoz, de amint egyik bizottsági tag tegnap meg is jegyezte, a színészeihez, estetikához nem. Bizzák a kritika jogát az újságokra, jobban és könnyebben elvégzik azt azok.

Vasárnap délután a szocialista kereskedelmi alkalmazottak felolvasást rendeztek a Bika szálló nagytermében, amelyen Balassa Jenő a Vigszínház művésze interpretálta Csizmadia Sándor költeményeit igazán művésziesszen. A paraszt-költő nyomor-verseit Balassa olyan érzéssel és megkapó realizmussal mondotta el, hogy a közönséget, mely zsufolásig megtöltötte a termet valóssággal magával ragadta.

Utánna Csizmadia Sándor lépett az emelvényre és a szocialisták kedvence témájáról, a szabad szerelemről tartott felolvasást.

A vadházasságot már számtalan formájában hallottuk dicsőíteni, — de oly szemérmetlenül, amint azt Csizmadia tette még tán a szakegyletekben tartott előadások keretében sem merete senki elmondani. A Bika terme pedig ez alkalommal diszes hölgy közönséggel volt tele, akik alig győztek fülig pirulni azon

hülyeségek hallatára, amivel Csizmadia ur traktálta őket.

A derék debreceni kereskedelmi alkalmazottak pedig véresre icipolták kezeiket — meggyőződésből. Majd körül néztek a derék ifjak a közönség soraiban és keresték azokat a törvényes feleségnek való lányokat, akik néhány ezer forint hozományukkal hozzásegítik őket ahhoz, hogy önállósíthassák magukat.

... Ilyen az elv — valóságban!

Adieu Goluchovszki! Zichy Jenő és Sternberg Adalbert gratulálnak. Az öröm általános, hogy a volt külügyminiszter megkapta, amit megérdemelt, a nyugodalmat. Nem bántják többé a gondok, hogy mi történik a világon és mi lesz Ausztriával. Nem kéri számon tőle a magyar delegációban a szerb konfliktust! A császári ház miniszterétől nem tudakolhatja a trónörökös, hogy miféle olasz politikát csinál és miért akarja a hármasszövetséget meghosszabbítani azon időre, mikor Ferencz Ferdinánd lesz császár s nem szeretné, ha szabad elhatározásaiban őt Goluchovszki megkötné. Milyen jó lesz nem a bécsi zsoke-klubban kibicelni, hanem Párisban farsangolni s a nyarat nem a Ballplatzon, hanem kastélyában és parkjában tölteni, Galiciában. Sajátkezűleg olvashatja majd újságjait és sajátkezűleg írhatja meg emlékiratait. Senki sem fogja megzavarni. Nem lesz többé kötelessége hivatalból hazudozni és az igazságot félhivatalosan letagadni. Nem ő lesz az oka, ha ismét baleset éri Ausztriát, sőt arról sem tehet, ha lesz önálló magyar vámtérlet, magyar hadsereg és magyar vezényszó. Tökéletesen feleslegessé vált, és az legyen vigasza, hogy senki sem siratja.

Goluchowski.

Majdnem minden politikai tényt és kombinációt háttérbe szorít a Goluchowski-affér, amely, úgy látszik elérte kulmináló pontját. A külügyminiszter-válságot a következőkben összegezzük:

Gróf Goluchowski Agenort hosszabb kihallgatáson fogadta a király. Eányit jelentettek félhivatalosan. Bizvást állítható, hogy a külügyminiszter főajánlotta a lemondását az uralkodónak s hogy ajánlatát nem utasították vissza.

Goluchowski állásának megrendülése nem mai keletű. Politikájával régóta nincsenek megelégedve. A balkáni balsikerüket az ő nevéhez fűzik; a szerb kereskedelmi szerződés körül támadt bonyodalmakat is neki tulajdonítják. Amikor pedig a magyar válság legélesebb volt, a közvélemény őt állította oda, mint a zavarok szitóját. — Mindennek az lett a következménye,

hogy a magyar delegációban nagyon éles támadások érték.

Már a nyáron szó volt róla, hogy elhagyja állását. Akkor azonban a magyar kormány a krízist elkerülendőnek gondolta és így Goluchowski helyén maradhatott. Novemberben ismét meg kellett volna a delegáció előtt jelennie. Számos jel arra mutatott, hogy ez a delegáció nem lesz oly türelmes vele szemben, mint elődje. Igen komoly politikusok állították, hogy ha a külügyminiszter le nem mond, leszavazzák. E hír alaposságáról magának Goluchowski-nak is meg kellett győződnie, mert, mint mondják, Wekerle Sándor miniszterelnöknek a következő kérdésre kellett válaszolnia:

— Vállalhat-e arra garanciát, hogy Goluchowskira a delegáció désavut nem fog mérni.

A kategórikus kérdésre a magyar miniszterelnök kategórikus választ adott. Nem vállalta a garanciát és ez a körülmény azután arra bírta a külügyminisztert, hogy lemondását felséges urának átnyujtsa,

Ennek már tegnapelőtt meg kellett volna történnie. Tegnapelőtt azonban az uralkodó Windischgrätz herceg temetése után nyomban Schönbrunnba hajtattott s így Goluchowskinak nem volt módjában tervét megvalósítani. Így a lemondást tegnap nyujtotta be. Az, hogy a fejedelem a lemondást elfogadja, kétségtelennek látszott előre.

Beszéltek arról, hogy Apponyi audienciája összefüggésben volt a külügyminiszter-válsággal. Ez nem áll. A közoktatásügyi miniszter a maga reszort-dolgairól referált és egyáltalában nem avatkozott az afférba.

Hogy ki lesz Goluchowski utódja, ma bajos megmondani. Valószínű, hogy Agenor gróf még rövid ideig vezetni fogja a minisztérium ügyeit. Mindenesetre addig, amíg az uralkodó dönteni fog. Az utódra vonatkozó verziókat följegyezzük, de csak mint — verziókat. Így elsősorban szó van gróf Mensdorff-ról, a londoni nagykövetről, Apponyi sógoráról. Emlegetik Szögyény-Marich Lászlót is, a berlini nagykövetet. A harmadik nagykövet, aki kombinációba került, báró Aehrenthal pétervári nagykövet. Még gróf Khewenmüller párisi nagykövetről is beszélnek. Szerepet juttatnak báró Buriánnak is, akinek érdekében Fejérváry Géza állítólag Bécsbe utazott. Ismételjük, hogy mindez egyelőre csak szóbeszéd. Tiszta világosságot és megbízható adatokat csak a közeli napok hozhatnak.

Rákóczi hamvai.

A magyar küldöttség a szultánnál.

A magyar küldöttségnek a szultánnál történt kihallgatásáról a következő részleteket kapjuk: A magyar küldöttség dr. Thaly Kálmán vezetése alatt megjelent a szelámlíkon és utána 6 felsége a szultán kihallgatásán fogadta a küldöttséget, melyek Ottó Ede ügyvivő tanácsos és Kolossa Ferenc első dragomán mutatják be. Ottó tanácsos pár szóval megköszönte a fogadtatást és azon reményét fejezte ki, hogy úgy 6 felsége, mint a magyar nemzet nagy öröme szolgálatban fogadtatás. Utána Thaly Kálmán fejezte ki a szultánnak a küldöttség, a magyar törvényhozás és a nemzet legmélyebb háláját kegyességéért és a köszönő föliratot át is nyújtotta 6 felségének. Ezen a szultán szíves szavakban szolt a bizottsághoz, örömet fejezve ki, hogy ezen küldöttség jött a hamvakért és hogy 6 felségének és a magyar nemzetnek kedvében járhatott. Végül a küldöttség megjelentését köszönte meg nemesak a saját, de az egész ottomán nemzet nevében is. Ezek után az összes tagokkal, mint a bemutatkozás alkalmával is, kezet szorított és bizottság mélyen meghatva távozott.

Audiencia után a főszertartásmester tudtul adta, hogy a szultán 6 felsége a küldöttség összes tagjait dekorálta a ugyanezen alkalommal Otto ügyvivő és Kolossa tanácsos is rendjelkitüntetésben részesültek.

A köszönő föliratot török himzésű, piros bársony tokban nyújtotta át Thaly Kálmán a szultánnak, ki azt személyesen vette át. A fölirat szövegét Jankó főkonzul fordította törökre és a föliratot a magyar és török szöveg kaligrafizálva volt. Thaly Kálmán fődélvöl beszédét Kolossa tanácsos tolmácsolta és a beszéd körülbelül így hangzott:

Mint felséges királyunk és a magyar nemzet törvényhozása részéről megbízott küldöttség vezetője, e nemzetnek mély hálával párosult köszönetét bátorodom kijelenteni felségednek, hogy felséged ősei és diadalmaitól öröme meg megengedni méltóztatott, hogy II. Rákóczi Ferenc fejedelmének és társainak hamvai a magyar föld számára visszaadassanak. Fogadja felséged e páratlan nagylelkűségéért mélyen érzett, soha el nem muló hálánkat.

A Thököly-émlék leleplezése.

Ismidt, október 21.

A magyar országos küldöttség Otto

osztrák magyar ügyvivővel ma reggel a nagyvezér által rendelkezésre bocsátott különvonaton Ismidibe utazott, ahol Kiazin bej muteszarif és Hovagujimian örmény érsek metropolita nagy kísérettel ünnepiesen fogadták őket. A küldöttség tagjai megérkezésük után tisztelegtek a muteszarifnál és a patriarkánál. Azután valamennyien a temetőbe vonultak, ahol már készen áll a díszes emlékbelszék, mely Thököly Imre sírhelye fölött épült. Az obeliszek, melynek minden darabját hazulról küldték oda, Möllér építész műve és a szobrászati részeket rajta Darázs János szobrászművész készítette. Az obeliszek annak a nagy platánnak az árnyékában áll, melynek lombjai Thököly sírja felé borultak és a mely Thökölynek kedvence fája volt és melynek gyökerei, melyeket a hatalmas fa Thököly halála óta eresztett, a nagy halott mellkasába is behatoltak. Az obeliszek vörös-fehér-zöld színű lepellel volt borítva. Thaly Kálmán az obeliszek előtt beszédet mondott, amelyben kifejezte a magyar nemzet háláját Ismidin örmény érseke és egyházközsége iránt, mely a hamvakat híven, becsülettel megőrizvén, most készséggel átengedte a magyar hazának, hova a nagy halott földi maradványait, miután több mint kétszáz éven át idegen földben porladtak, kegyelettel elszállítják örök pihenőre. Ezután lehullott a lepellel az obeliszkről, melyre Thököly cimere van vésvé és bronzba öntött fölirat hirdeti, hogy kétszáz éven át itt nyugodott kézmárci Thököly Imre, Felső-Magyarország és Erdély fejedelme. A patriarkha a leleplezés után imát mondott, azután pedig lelkes beszéddel vette át őrizetbe az emléket. Az ünnepség után a magyar küldöttség reggelit adott, amelyre az ünnepség résztvevői hivatalosak voltak. Délután a magyar küldöttség a Magyar Levante társaság Kelet nevű hájóján elindult Rodostóba, ahol holnap leleplezik le a Rákóczi-émléktáblát.

Színügyi bizottság ülése.

Tegnap d. u. 4 órakor ült egybe Debrecen város színügyi bizottsága, hogy bírálatot mondjon a társulatról és eddigi működéséről. Az eredmény Zilahyra nézve kedvező volt. E kedvező véleményt meg is érdemelte. A társulat hivatásának teljes magaslatán áll, természetesen nem lehet kifogás tárgyává tenni az egyes elenyésző kicsinységek

hiányokat, amelyek egy ily nagy társulattal elkerülhetetlenek. A bizottság egyes tagjai drákói szigorral szeretnék kritika tárgyává tenni az egyes szereplők működését, elfelejtik azonban azt, hogy ez nem a Nemzeti színház ahol az ország első művész emberei tömörülnek. Jö lenne szem előtt tartani, hogy mi Debrecenben vagyunk.

A gyűlésről tudósítónk a következőkben számol be.

Vecsey Imre elnök 5 óra után nyitotta meg az ülést, jelezve, hogy azért hívta össze a bizottságot, hogy az új tagok felett véleményt mondjanak.

Oláh Károly előterjeszti, hogy tulajdonképpen Szalayról, Lónyairól és Vidáról kell nyilatkozni, a többiek már ösmerjük. Zilahy felolvassa a névsort és egyenként teszi meg észrevételeit a bizottság.

Márk Endre: Mi van a zenekarral?

Oláh Károly bemutatja az orsz. zene-egyesület levelét, hogy nem tudnak cellistát küldeni.

Komlóssy Arthur: Névsorint nem kellene az egyes tagokat említeni, csak szerepkörük szerint.

Oláh Károly: De igen, névleg kell felsorolni, hogy Zilahy tudja, kit kifogásolnak.

Vecsey Imre: Ki kell jelenteni, ki felel meg a közönség igényeinek, ki nem. A szerepkörök említése igen tág fogalom.

Márk Endre: Az új tagokról szól először. Bay szép hangú énekes, de nem tud játszani. Bérczy ügyes, Szalayról még nem mond véleményt, mert nem látta.

Oláh Károly azt mondja, látta Szalayt, szép hangja van, Másodrendű tenoristának jó. Zilahy: Én nem másodrendű tenoristának hoztam ide Szalayt.

Komlóssy Dezső: Csinos hangja van.

Márk Endre: Hát majd később mondunk véleményt. Vida Ilona be fog válni. Lónyai igen jó.

Komlóssy Dezső kijelenti, hogy a Bánban legutóbbi előadásán igen rossz volt Gertrudis.

Zilahy kijelenti, hogy a szereposztás más volt, azonban közbejött akadályok miatt játszotta Arday Gertrudis szerepét.

Márk Endre a férfi tagokkal eléggé megvan elégedve.

Komlóssy Dezső azt mondja, hogy

Rákóczi ezrede.

Irtá és a Debreceni Collégium Joghatalgató Ifjúságának 1906. október 19-én rendezett Rákóczi ünnepélyen felolvasta: dr. Varga Lajos.

(Folyt. és vége.)

En egy társadalmi egyesületet gondolok erre legalkalmasabbnak. Egy társadalmi egyesületet, melynek neve legyen „Rákóczi ezrede” a melynek tagja, katonája lenne minden igaz magyar honfi és honleány, a ki II. Rákóczi Ferencnek eszményi törekvéseit, a magyar nemzetnek teljes függetlenségét, szabadságát nem csak mint eszményt szereti, hanem ezeknek az eszményeknek megvalósításáért a társadalomban minden módon és minden alkalommal nemesak szóval, de főként tettekkel dolgozni munkálkodni kész. Ennek az egyesületnek: Rákóczi ezredének célja végeredményben azonosul a magyar állam céljaival. Az állampolgárok sorai között főcélja a nemes és a közügyért, közérdekért dolgozni szerető önzetlen, akarat-erős, akadályoktól vissza nem rettenő a feltornyosult akadályok között is kitartó jellemnek képzése, a társadalom minden tagjának az egyéni érdek mellett a közérdeknek javát is szem előtt tartó komoly férfias munkához szoktatása. Ember társainkkal szemben a durvaságot, szilajságot szelidítő őszinte egyenes férfias érintkezésnek, tehát az emberi méltóságnak tiszteletben tartása. A család tagjai között a szülők és gyerme-

kek és testvérek közötti meleg szeretetnek ápolása és ily módon minden magyar családban a legtokéletesebb családi boldogságnak megalapítása. Társadalmi téren a tudományoknak, művészeteknek népszerűsítése, megkedveltetése és ez által a magyar művelődésnek előmozdítása, de a magyar nemzeti szellemnek kultuszával, s a magyar emberben rejlő és erős szellemi képességeknek a neki megfelelő téren leendő teljes kiaknázásával, érvényre juttatásával.

Minden munkájában, minden életnyilvánulásában ápolja a nemzeti hagyományokat ősi szellemet a helyett, hogy ezeket a tradíciókat fölről lökve a doktrinár elméletnek kényszer zubbonyába igyekeznék bele-szorítani a nemzetet és ily módon az emberi jogok ógére alatt erőszakolná a politikai és társadalmi haladást: álljon szikla szilárdsággal a történelemnek vérszátott talpazatán és az őskőtől örökölt szellemet, erényeket megtisztítva a nemzet közönségnek üres círságaitól: vegye kezébe a nemzeti fejlődés és nemzeti szellemű művelődés óriási erőt igénylő munkájának irányítását. Teremtse ily magyar nemzeti műveltséget!

Ebben a gigászi munkában míg egyfelől a szellemi és anyagiakban való boldogulhatásnak előmozdítója lesz, addig másfelől előiskolája lesz a parlamentnek. A Rákóczi ezrede által a magyar társadalomban elhítt magyar szellemi magvaknak kikeltése és ápolása, megérlelése háruland a parlamentre, s a nemzet is azokra fogja ru-

háznai a törvényhozói megbízást, akik Rákóczi ezredének társadalmi harcában, mint a magyar nemzeti szellemnek legkitartóbb harcosai becsületet szereztek maguknak és a magyar névnek.

Rákóczi Ezredének mindenütt érvényesítésére és érvényesítésére kell a magyar nemzeti szellemnek hódító munkáját s hatalmát. Szervezésében egységesnek, de országosnak kell lennie, s kezét ki kell nyújtani a szélrózsa minden irányában, a hol a magyar nemzeti szellemnek és a magyar érdekek létjogosultsága van. Egy ily országos szervezet egybe foglalná a magyar társadalmat és mindig mindenütt minden alkalommal és akkor is szervezett ellenállásra találna a nemzetünk életére törő hatalom, a mikor a parlamentet — mint azt csak legközelebb is sajnos tapasztaltuk: egyszerűen lehetlenné tette.

Rákóczi ezredének táborában lenne az egész magyar társadalom, és így végeredményben nem volna más, mint a nemzetnek társadalmi uton szervezése s magyar nemzeti szellemben tömörítése. Benne lakoznék Rákóczi szelleme s általa vivatnék — de vértelenül — az az erósi küzdelem, mely a majtényi síkon az erkölcsi súlyedésbe s Világosnál vérbe folytatta a nemzetet.

Es még egyet. A magyar társadalomnak ki kell fejeznie háláját az iránt a nagy férfiu iránt, a kinek örök és hervadhatatlan érdeme az, hogy II. Rákóczi Ferencnek korát és e korban szerepelt személyeket meg-

nincs szerelmes színész. Szakács nem szerelmes színész.

Oláh Károly védi Szakácsot. Intelligens színésznek tartja. Azt is osztja, hogy izléstelenül öltöztetik.

Komlóssy Dezső sajnálja, hogy Zilahy nem játszik.

Zilahy kijelenti, hogy a múlt szezonban 100-szor lépett fel.

Márk Endre: Ugyan kérem, nagyot tetszett mondanom.

Zilahy: Nem én! Legalább hetvenszer léptem fel. (Általános derűtség.)

Komlóssy Arthur a rendezésre tesz megjegyzéseket. A naivával nincs megelégedve. A színpadon a legnagyobb fegyelmetlenség uralkodik, a felvonásokhoz hozsuznak.

Békés titkár: Naivát akartunk hozni, de már jó előre lekritizálták.

A bizottság ezután általánosságban kimondta, hogy az új tagokkal megvan elégedve, a tenoristára nézve későbbig fentartja véleményét.

Ezután Márk Endre a táncosnő hiányt teszi szóvá.

Zilahy: Dacára annak, hogy Budapestről jelentették neki, hogy nem kap táncosnőt, de azért rövid idő alatt gondoskodik róla.

Márk Endre követeli, hogy 15 nap alatt legyen táncosnő.

Zilahy: Határnapot nem lehet kitűzni. Márk Endre fenntartja indítványát.

A bizottság végül utasítja Zilahyt, hogy 15 nap alatt gondoskodik táncosnőről.

A zenekart bírálják meg ezután. Márk Endre azt mondja, hogy a zenekar tulerősen játszik. A cellista hiányát is szóvá tették.

Zilahy azt mondja, van 2 cellistája, de betegek. Ujakat sehol az országban nem kap.

A bizottság kimondja, hogy a zenekarban nincs fegyelem. Felhívja az igazgatót, intézkedjék e tekintetben.

A bizottság kifogásolta még az összejáratékot a rendezés fogyatékosait és mind ezeknek pótlására felhívta az igazgatót.

Békés titkár kijelenti, hogy a törzskönyvet elkészítette. Kéri, hogy a támlásszékerekre a jogot csak egy évre tartsa fenn a bizottság.

A bizottság az ügyet véleményezés végett kiadta Oláh Károlynak.

Zilahy kérvényt intézett a tanáchoz, engedjék meg a darabokban a dohányzást. A bizottság azokban a darabokban, a hol a szivarozás nélkülözhetetlen, javasolja a kérelem teljesítését.

Az ülés ezzel véget ért.

Egyház és iskola.

Iskolai Rákóczi ünnepélyek tartását rendelte el Apponyi gróf, vallás és közoktatásügyi miniszter, és országszerte megindultak a készülődések ezen ünnepélynek minél fényesebb megtartására. Ezen iskolai ünnepély alkalmából Benedek Elek tartalmas, szép emlékfüzetet állított össze, mely kiválóan alkalmas arra, hogy a tanuló ifjúság közt terjesztessék. A füzetet gyönyörű képek díszítik; Rákóczi dalokat, ifjúsági beszédet (imádság), Rákóczi életrajzát, költeményeket, stb. tartalmaz. A tanítószág bizonyára gondoskodni fog róla, hogy ez a füzet a gyermekek körében nagyban elterjedjen. A díszes kiállítású füzet ára csak 20 fillér.

Ösztöndíjak. A debreceni ev. ref. egyház ösztöndíjazó bizottságának e hó 17-én tartott ülésén a debreceni ev. ref. egyház kezelésé alá tartozó ösztöndíjalapokból az 1906-1907 ik tanév első felében a debreceni ev. ref. iskolák következő szegény, de jó magaviseletű, szorgalmas tanulói kaptak segélyt. 1. Dr. Pásztor-Szentessy alappól: Bán István 4. th. 40 kor. Oláh István 1. th. 40 kor. Eöry Kálmán 3. th. 40 kor. Vásári István 2. th. 40 kor. Kovács Béla 2. th. 40 kor. és Jatay Zoltán 2. th. 40 kor. 2. A Várady Aszalay féle alappól: Bacsoni Sándor VI. gimn. 159 kor. 70 fill. Dézy Gedeon VI. gimn. 127 kor. 80 fill. Hajdu Gyula VIII. gimn. 159 kor. 70 fill. Nagy Andor III. el. o. 127 kor. 80 fill. 3.) A Klobusiczky Pallay féle alappól: Szűcs Kálmán VI. gimn. 80 kor. Miskolczy László II. gimn. 80 kor. Szombathi Ferenc VI. gimn. 80 kor. Katona Magdolna f. l. i. II. o. 80 kor. Katona Margit f. l. i. I. o. 80 kor. Katona Erzsébet f. l. i. 3. el. o. (magán tanuló) 80 kor. Katona Dóra f. l. i. 2. el. o. (m.) 80 kor. Tóth Ilona tköz. II. o. 80 kor. Somossy Katalin f. l. i. VI. o. 80 kor. Nikkházy Ernő polg. isk. I. o. 80 kor. Szűcs Lajos V. gim. 80 kor. és Miskolczy Nola f. l. i. I. o. 80 koronával. 4. A Pallay-féle alapítványból: Miszli Károly VI. gimn. 40 kor., Kövendi Dénes III. gimn. 40 kor., Huszti Mihály VI. gimn. 40 kor., Szentjóni Andor V. gimn. 40 kor., Kovács Béla V. gimn. 40 kor., Kovács József IV. gimn. 40 kor., Zöld István 4. th. 40 kor., Kiss Károly 2. th. 40 kor., Pekete Gusztáv III. gimn. 40 kor., Bódogh János II. gimnázista 40 korona és Török József III. gimnázista szintén 40 koronával. — 5. A Szondv-Kenessey-féle alappól: Vágó Károly 3. th., Boér Károly 3. th., Szondy

Lajos 1. th., Simon Lajos VI. gimn., Jakus Benő VIII. gimn., Tibai Ferenc VI. gimn., Szőnyi József VII. gimn., Fabián János IV. gimn., Jakus István III. gimn. és László Sándor 1. th. tápintézetű jótéteményre; továbbá Bethlendi Endre 3. th. 60 korona. Keresztes József IV. th. 60 korona. Bott Lajos 4. th. 60 korona, Óvádi Mihály 3. th. 60 korona és végül Csendes Ferenc 4. th., ugyancsak 60 koronával. 6. A Szoboszlay-Papp-féle alappól: Kovács Sándor II. gimn. 80 koronával. 7. A Gönyei-Dusóczky féle alappól: Laposi András felső kereskedelmi iskola I. osztályu növendéke 40 koronával. 8. A Szegedy Sándor féle alappól: Sónyák István VI. gimn. 40 koronával. 9. A Kálmánózhelyi alappól: Nagy Emil V. gimn. 80 kor. és Nagy Tibor III. gimn. 80 kor. 10. A Margitai István és Margitai Juliánna féle alappól: Hajdu Ilona tköz. I. o. 22 kor. 50 fill. Kovács Margit f. l. i. IV. o. 22 kor. 50 fill. és Kovács János 6. el. o. szintén 22 kor. 50 fill. 11. A Zuhár alappól: Hajdu Anna 4. el. o. 40 kor. és végül 12. A Papp Zsigmond alappól: Czegléd Miklós I. gimn. 60 kor. Czegléd Gyula 4. el. o. 60 kor. Czeglédi István 2. el. o. 60 kor. Szöllösi Gyula IV. gimn. 60 kor. Szűcs Károly 4. el. o. 60 kor. Gedő István polg. isk. 4. o. 60 kor. Károlyi József tanuló 60 kor. Károlyi Ferenc 5. el. o. 60 kor. Molnár Ferenc 6. el. o. 60 kor. Legifjabb Szűcs Ferenc 4. el. o. 60 kor. Győri Kálmán 3. el. o. 60 kor. Czeglédi Ilona 4. el. o. 36 kor. Szűcs Margit iam. isk. 36 kor. Kiss Erzsébet tkp. IV. o. 30 kor. Tökés Erzsébet f. l. i. IV. o. 36 kor. Vida Ilona f. l. i. III. o. 36 kor. végül Nagy Róza tkp. III. o. t. 36 koronával segélyezettek.

Az akadémiai ifjúság Rákóczi ünnepe. Nagyban folynak az előkészületek az akadémiai ifjúság Rákóczi ünnepélyére. Sikerként megnyerni az ünnepély fényének emelésére a színház két neves tagját. Az eddig összeállított műsor legkimagaslóbb s legérdekesebb száma lesz a tógás diákok jelenete. Ugyanis városunk hírneves jeles íróját Oláh Gábert kérte fel a Rendezőség az alkalmi darab megírására, melyben a főszereplő jeles fia Rákóczi korabeli tógákban mutatnak be egy jelenetet a kuruc korból. Ezenkívül pályázat van hirdetve alkalmi óda írására. A fényes műsor megállapítása s védnökök felkérése után történik.

zöld erdő pázsitját
piros csizmám nyomát,
hóval lepi el a tél.

De ne folytassuk ezt a képet és ne kíséreljük: a hőseket hontalanságunknak keservei közé. Itt hagyva fejedelmi vagyont, keresték a ninesent, itt hagyva az imádott hazát, keresték a hontalanságot, s a kiket Isten csak öröme, csak boldogságra, csak jólétre teremtett: azoknak bánat, mérhetlen fájdalom, boldogtalanság lett osztályrészük. De megmaradt egy kincsük: a nemzeti becsület s az igazán teljesített kötelesség tudatában lelkiismeretüknek nyugalma, melyért ige most az egész nemzet rója hálájának, elismerésének adóját.

Jönnék, haza jönnék az imádott magyar hazába szívünknek forró szeretete, kertjeinknek, mezőinknek minden virága őket várja, őket fogadja. És hogy haza jönnék: fel a kuruc zászlóval! lobogtassuk magára Rákóczi zászlaját és nemzeti hálánknak jelül adjuk e zászlót annak a férfúnak kezébe, a kinek neve ott ragyog hazaszeretében, önzetlenségben, önfeláldozásban II. Rákóczi Ferencnek neve mellett; adjuk dr. Thaly Kálmánnak kezébe, alakítunk meg Rákóczi ezredét s válasszuk első elnökévé, ezredes kapitányává, zászlótartójává, a mai kor legigazabb kurucát:

Dr. Thaly Kálmánt!

tiszítottatta attól a szennytól, a melyet a rozszakaró hatalom mesterségesen azokra halmozott. A ki az igazságnak dicsőfényében állította a késő utókor elé II. Rákóczi Ferencnek dicső alakját, a ki e történetírói tevékenységének babérait betetőzte azzal, hogy fáradságtalan kutatásai által felfedezte a szent hantoknak pihenő helyét, melyet árnyék és rozszakaró elrejtett előlünk. Le kell rónia a magyar társadalomnak háláját Thaly Kálmán iránt, a kinek ige legtöbb érdeme van abban, hogy a szent hantokat a magyar hazának hantjai takarják.

Thaly Kálmán állította elének a gyermek Rákóczi Ferencet abban az édes, boldog családi otthonban, a hol hős lelkű anyjának oldalán szivta magába a magyar hazaszeretetét; Thaly Kálmán leírásából hullatjuk örömkönyveinket, midőn olvassuk az alig 10 éves Rákóczi Ferencnek első nyilvános szereplését és máris rejtenthetetlen bátorságát a munkások várnak Európai híre szert tett hősi védelme alkalmából. Ő mutatja be nekünk a gyermek Rákóczi Ferencet mint a testvéri gyöngéd szeretetnek s szülő iránti odaadó ragaszkodásnak lélekemelő mintaképet. Az 6 tollából ismerjük azt a tragédiát, mely a gyermek Rákóczi 12 éves korában imádott anyjának, az általa ma mére gloriósnak nevezett Zrínyi Ilonának kebléről az életben örökre letépte a forrón szeretett testvérétől pedig hosszú időre durván elszakította — vad idegenbe, s hasam látott emberek közé vitte, a kinek részéről hideg közöny volt mondhatatlan lelki kinjai között

osztályrésze. És kinek szeme maradhat könnyezés nélkül, mikor olvassuk neubausi kolostori életéből azt a megindító jelenetet, hogy a mikor a már serdült Rákóczi megpillantja Magyarország térképét, sóvárgó fűrészkész szemmel egyszerre egykori boldogságának fanyáját nyilvános szereplésének első színhelyét, annyi hősi emlékek szívéhez kötött helyet keresi és egyszerre rámutat a keresett helyre s könnyek között kitörő örömmel kiált fel: Munkács! s midőn meglepett környezete észreveszi az előtörté fájdalmas, csillapítani igyekszik: impossibilis est tamen cito obli visci, — ah hiszen lehetetlen oly hamar felejtetni, szől könnyeit törölgetve.

Dr. Thaly Kálmán írásából ismerjük azt a legendás kort, melyben kuruc és labanének bőven omlott vére, ő általa vonulnak el szemünk előtt a dicsőséges csaták nagy fenséges jelenetei, látjuk a szécsényi s ondódi nemzetgyűlést, látjuk II. Rákóczi Ferencet hatalmának tetőpontján el nem vakitva fájának rajongó szeretete, el nem kapatva a hatalomnak szédítő ereje által. Látjuk azt az emberi erőt meghaladó küzdelmet, mely a közelgő végveszély elhárításán fáradsa már orosz szövetséget keres, látjuk az európai udvarok ígéreteinben megcsalatozott s bánatba ugyan, de kétségbe soha sem temetkezett fejedelmi arcot, s mintha a levegő szárnyain robognának: annyi fenséggel vonulnak el a majtényi síkon lelki szemeink előtt a dicsőséges kuruc dandárok s aztán:

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Okt. 23. Kedden „Kis herceg” operette.

Okt. 24. Szerdán „Csere lányok” operette. Ujdonság.

Okt. 25. Csütörtökön „Csere lányok” operette.

Okt. 26. Pénteken „II. Rákóczi Ferenc fogsága”, színmű.

Okt. 27. Szombaton „Három testőr” vigjáték.

Okt. 28. Vasárnap délután „II. Rákóczi Ferenc fogsága”, színmű.

Este: A Rákóczi ünnepély első napja.

Műsorváltás. E hét péntekjére kitűzött Rabló című vigjáték helyett II. Rákóczi Ferenc fogsága kerül színpadra, ugyancsak vasárnap délután is Smólen Tóúti helyett.

A cserelányok operettéből holnap tartja a színtársulat a jelmezes főpróbát. A darabban néhány szereplőnek felvonásközben van gyors átöltözködése, a mi a jelmezes próbát teszi szükségessé. A szereplők kivétel nélkül nagy ambícióval készültek az operettre, melyben különösen hálás szerepe van Lónyai és Fóthy Fridának, Sarkadi és Szakácsnének. Az operette többi szereplői Radó Anna, Vida Ilona, Árkosy, Polgár, Deésy, Bay, Szente stb.

Könyves Tóth Kálmánnak „Rabló” című vigjátékára serényen készül a vigjátéki személyzet, a darab főszereplői Szabó Irma, Arday Ida, Békés, Szakács, Tornyai, Bérczi, Deésy stb.

Uj darabok. Zilahy igazgató a következő ujdonságokat szerezte meg: „A víg özvegy”, Lehár Ferencnek eddig legsikerültebb operettje. „Az asszony”, Porzolt Kálmánnak, a nemzeti színházban rendkívül nagy sikert aratott színműve és a „Szép Ilonka”, Szávay Gyulának, a királyi színházban nagy sikert aratott operettje, ez utóbbit az igazgató teljesen a budapesti királyi színház mintájára állíttatja ki.

HIREK.

Báró Perényi szobra

Nagyszőlősen.

Az 1848—49-iki dicső szabadságharc után hazánkban kegyetlenkedő önkény a gyászos október hatodika után még sokáig irtotta legjobbjainkat. Ezek egyike báró Perényi Zsigmond, akit 1849. október 24-én a pesti Ujépület egyik udvarán végeztek ki kötéllel és akinek a napokban leplezik le az emlékszobrát Nagyszőlősen. Nem szólunk hazájának szentelt életéről, hanem csak arról, miként teljesítette az 1849-iki debreceni országgyűlésen, mint a főrendiház elnöke, hazafias kötelességét. A moóri csatavesztés hírének vétele után, 1849. december 31-én délelőtt, az országgyűlésnek mind a két háza közös, zárt ülés tartott. Ezen tudvalevőleg Kossuth azt indítványozta, hogy az országgyűlés a kormányval együtt Debrecenbe tegye át székhelyét, amit a gyűlés csaknem egyhangulag elfogadott. És — amint Irányi Dániel mondja a képviselőház 1885. február 21-iki ülésében tartott beszédében — mánap megindult a költözködés, a zarándoklás Debrecen felé, nagy sanyarúságok közepette; de elvégre 1849. január 8-ikán a képviselőház már tartható értekezletet, 9-én pedig országos ülést.

A főrendiház — melyet az 1848-iki törvények alkotói, több oknál fogva, nem törölték el és nem is alakították át — harmadfél hónapig nem tarthatott ülést. Miért? Ezt megmondja báró Perényi Zsigmond, a főrendiház elnöke és Debrecenben élőke, aki 1849. március 12-én megnyitván a főrendiház első ülését, azzal kezdte beszédét, hogy igen sajnálja, hogy előbb nem hívhatta egybe a főrendeket, de ez a szám, mely a határozathozatalra okvetlen szükséges, mindaddig együtt nem volt. Es mi volt a szám! A Debrecenbe menetel előtt úgy határozatott el, hogy a főrendiház ülése akkor hozhat határozatot, ha azon legalább 20 tag van jelen. Harmadfél hónapig kellett várnia báró Perényi Zsigmondnak, hogy 20 tagot gyűjthessen össze Debrecenbe. Akkor is kik voltak ezen első ülésen? Megtudjuk báró Sztójka beszédéből: „A hercegek közül — így szól az említett báró — egyet sem, a püspökök közül kettőt, a főispánok közül négyet és a számtalan gróf és báró közül alig egynehányat van szerencsém itt tisztelhetni. Azért azt indítványozta, hogy az elnök állítsa össze a távollevők névsorát; indítványa elfogadott azzal a módosítással, hogy igazoló-bizottság küldessék ki. Az igazoló-bizottság március 27-én előterjesztvén jelentését, abból kitűnt, hogy gondos, de nem éppen szigorú bírálat után 108 távollevő főrendiházi tag igazoltatott. Ezek közül 14 a magyar kormány részéről hivatalos küldetésben volt, köztük Teleki László és Andrásy Gyula gróf, az előbbi Párisban, az utóbbi Konstantinápolyban; 50 honvéd volt; 24 a külföldön tartózkodott, de engedélyvel; 8 nemzetőr volt és 12 a megjelenés alól fölmentetett.

Jelen voltak a főrendiház ezen március 27-iki ülésén összesen 28-an. Ha e 28-at az igazoltan távollevő 108-hoz hozzáadjuk, 136 főrendiházi tagot nyerünk, kiket az elmaradás súlyos vádjá nem terhel. Akkoriban a főrendiháznak mintegy 800 tagja volt, tehát helyesen mondja Kossuth 1879. nov. 4-én kelt, Helfy Ignáchoz írt levelében, hogy a magyar arisztokrácia mint testület elhagyta a nemzetet, mikor az veszedelemben volt; a magyar arisztokrácia, mint alkotmányos tényező — mondja ugyanott — nem ment Debrecenbe; ez a súly hiányzott a nemzet sorsának mérlegében. Báró Perényi Zsigmond ki ama kor történelmének egyik kimagasló nagysága, sokszor panaszkodott keservesen előttem, írja Kossuth említett levelében, hogy kéréssel, fenyegetéssel, levelezéssel sem tud egy főrendiházi ülést összehozni. Szóval, a magyar közélet épületének két alkotmányos oszlopa közül az egyik hiányzott a szabadságharcért küzdők sorából.

Kossuth ugyanazon levelében elmondja, hogy mikor az 1848-iki törvények szentesítése ügyében a magyar küldöttek Bécsben jártak és ő, még jó reményekkel telve, azt mondta a fejedelmi háznak, hogy nyugalmat szerez hazájában és Bécsben is, egy este Perényi késő éjjelig ott maradt nála a kijelenté, hogy ő már a forradalmat látja s elkerülhetőnek nem tartja sem Bécsben, sem hazánkban, mert a magyar királyi s az osztrák császári korona közti ellentétet megszüntethetőnek nem véli s nincs más választás, mint vagy az egységes osztrák birodalom tartományává lenni, vagy elszakadni Ausztriától; ő, mondá, el van határozva a válságra s ez irányban kész a végletekig menni: győzelemre, ha lehet; akasztófára, ha kell. A próféta ihlelettel mondott szavak után eltá-

vozott. Azok közé tartozott, akik az osztrák háznak a magyar trónról való megfosztását és az ország függetlenségét 1849. április 14-én Debrecenben kimondták. Ezért kellett szenvednie s meghalnia.

Kossuth — említett remek levele végén — így szólítja meg a dicsőület: „Leborulok előtted, mesterem!” Ezt, kell tennie s mondania minden jó hazafinak.

Debrecen városának feltétlen kötelessége e nagy hazafi szobor leleplezési ünnepélyén magát képviseltetni.

Egyetemet Debrecennek. Wessprémy Zoltán főispán ma délután 4-óra 50—60 városatyát hívott egybe a vármegyeházra, hogy a Debrecenben oly nagyon óhajtott egyetem létesítése ügyében tanácskozzanak.

Vitagyűlés a jogász önképző társaságban. A debreceni joghallgatók önképző társasága ez esztendőben is komoly munka útján akar haladni. Gyűléseinek sorát november hó 3-án kezdi meg egy vitagyűléssel. E vita tárgyául a Determinizmus és indeterminizmust tűzte ki s a legjobb előadót jutalomban részesíti.

A borhamisítás ellenőrzése. A belügyminiszter utasította az összes közigazgatási hatóságokat, hogy a mesterséges borok készítésének tilalmazásáról szóló törvény pontos végrehajtására szorosan ügyeljenek és a kellő közhírré tétel útján ismertessék az említett törvény tiltó rendelkezéseit.

A Csokonai-kör gyűjteménye a városi múzeummal egyidőben f. hó 21-én volt először nyitva. A gyűjtemény iránt a közönség részéről nem remélt érdeklődés nyilvánult meg, amennyiben nem is számítva néhány helybéli hivatalnokot, kik már 10 óra előtt megtekintették a gyűjteményt, összesen száznegy látogató fordult meg a kör helyiségében. Rendetes jelenség, hogy a közönség részint meghalt, részint élő jeles íróinknak a kéziratai és más emléktárgyai és képei iránt nagy érdeklődéssel viselkedtek, sőt egyes kéziratosokat mint ismerősét üdvözli. Fazekas Mihály, Ludas Matyiának kézirata az egyszerű emberek is gyönyörködve nézték, mert a ponyvához régen ismerik. A gyűjtemény nyitva tartásával kapcsolatban a gyűjtemény gyarapodása elé a legszébb reménnyel tekintünk, mert azt hisszük, hogy azok, kiknek régi kéziratosok, és irodalmi vonatkozású emléktárgyak vannak birtokukban igyekeznek biztos megőrzés céljából a Csokonai Kör gyűjteményének nyitvatartása alkalmával, vagy más uton a Csokonai kör számára az ereklyetár óránek, dr. Barosa János tanárnak átadni.

Eljegyzés. Debrecen város egyik igen régi dérek polgárcsalád tagjának házában kedves ünnepély folyt le a napokban. Polgár Kertész István bájos leányát, Erzeiket jegyezte el Trnka Henrik kútfúró és gépész mester. Az eljegyzési ünnepélyen a kiterjedt Kertész család majdnem valamennyi tagja részt vett.

Dohányelárusítók figyelmébe. A kereskedelemügyi miniszter leiratában értesítette a hatóságot, hogy kiserje figyelemmel azon dohányelárusítókat, kiknek má-üzletük is van, vajjon szigorúan betartják-e a vasárnapi zárórát. A miniszterium ugyanez egy, még 1902-ben kiadott rendelete arról intézkedik, hogy azon dohányelárusítók, kiknek más üzletük is van szintén kötelesek üzleteiket vasárnap délelőtt tíz órakor bezárni és megtiltja azt is, hogy vasárnap trafikot mint ezelőtt, az udvarban vagy másutt árulhassanak.

Anyakönyvi hírek. A helybéli anyakönyvi hivatalnál a mai nap folyamán a következő születéseket, illetve haláleseteket, jelentettek be: a) **születések:** Holló Sándor ev. ref. Molnár Margit ev. ref. és Deák Péter ev. ref. b) **Halálozások:** Szatmári László ev. ref. 18 hónapos, Kurucz

Miklós ev. ref. 63 éves. Széllösi Imre ev. ref. 50 éves, és Fiu Lidia ev. ref. 16 éves.

A bűnbánat hivatala. A washingtoni kincstárnak van egy osztálya, amelyet joggal lehet a „bűnbánat hivatalá”-nak nevezni. Ebbe a hivatalba olyan emberek szoktak bizonyos összegeket befizetni, akik valamikor betörést, lopást, vagy sikkasztást követtek el és megbánva bűnüket, jóvá akarják tenni a ballépést azáltal, hogy ily módon visszafizetik az elmulasztott összeget a kincstárnak.

Ez a különös hivatal már 1811 óta áll fenn. Bevételé évről-évre nagyobbodik és az utolsó két év alatt több, mint 500,000 dollárt (25 millió korona) utaltatott át a szövetségi pénztárnak. Minden befolyó értéket külön elközlve, legyen az bár néhány bélyeg, amit egy iskolásfiú küld be, mert krétát lopott az iskolában, vagy álljon az ropogós bankókból, amelyek egy gazdag embernek a „lekiismereti pénzt” képezik, aki kevesebb jövedelmet vallott be az adóhivatalnál, mint amennyi tényleg van neki. A legnagyobb összeget, ez ideig 14,500 dollárt, 1896-ban küldték be a hivatalnak Londonból és pedig minden megjegyzés nélkül. Rendkívül nagy azoknak a leveleknek a száma, amelyekben néhány centet küldenek be. Ezeknek a beküldői már sokkal közlékenyebbek. Így például az egyik levélben egy öreg ember elárulja, hogy azért küldi a pénzt, mert 16 éves korában egy ügynökség áruaktárából két palavesszét lopott el. Néhány nappal ezután egy másik levél érkezett, amelyben 1000 dollár volt bankjegyekben. Küldője ezt írta hozzá:

„Sok évvel ezelőtt állampénzt sikkasztottam, de azóta már az egészet visszafizettem. Hogy eleget tegyek a szentírásnak, most megfizetem az elsikkasztott összeg négyeszeresét. A sikkasztó utja övisekkel van teleszórva és csak az Isten tudja, hogy mennyit szenvedtem azóta.”

Egy bűnös, „Egy elveszett lélek”, Egy bűnbánó és ehhez hasonló aláírásokat szoktak használni. A beküldők közt nagyon sok a női bűnösök száma. Rendszerint nagyon terjedelmes levelekben körülményesen leírják, hogy mikor, hol és milyen bünt követtek el. Érdekes, hogy a legtöbb nő a csempészetben vallja magát bűnösnek.

A oszlokok szervezkedése. A családok ellenségei, azoknak legtöbbször meghitt pletykahordozói, a hálfoszobák titkainak letéteményesei, a férjek legjobb ételének előzői: a női háziasszonyok nagy dologra hátrózták el magukat. A modern kornak egy ideig údvös irányban haladó, ma már azonban társadalmi betegséggé fajult intézménye, a szervezkedési mania vett erőt rajtuk. Vasárnap délután összegyűlnek a csinos szobacicák, a tenyeres-talpas kézi leányok, a nem legtisztább sarku száraz dájkák, a terebélyes szakácsnők a Koronában és egyesülnek a gazdák zsebe ellen. Nem elég nekik az eddig is óriási bér, több kell. Nem elég nekik a kimenő idő, mert hát a nagyságuk is megmozdítanak egy héten 6 napot és 6 óra alatt sétálhatnak. Nem elég nekik, hogy napjában ezerszer törnek borsot a gazdaszonyoknak, már sőt is akarnak törni a hátukon. Nem elég, hogy a János, a Pista béres, kocsis napjában háromszor visitolnak náluk és töltetik velük a drága időt. Ez mind nem elég, mert a hetike borbély segéd, a nyikorgós oszlamáju oszlamadia légeny, a vékony dongájú szabó és egyéb legények szabadon nem juthatnak hozzájuk. Szabadság kell nekik. Mindennap kimenő, este szabad bemenő; ez kell nekik, mert szerelem nélkül mit ér az élet.

Az új szobalány. Egy temesvári előkelő urasszonnyal történt az eset. Új szobalányt akart fogadni.

— Szeretnék sokáig egyhelyt maradni? — kérdezi az urasszony.

- Igen. Hogyne.
- A bizonyítványai másképp szólnak.
- Ne tessék arra adni!
- Hogyne adnék. Mindenhol egy hónapig volt. Ezek a bizonyítványok nem nagyon ajánlják magát.

A szobalány-jelölt felbiggyesztette az ajkát: — Ugyan! A nagyságát sem valami nagyon ajánlották a helyszereznél és...

Gólya az utcán. A fiatal asz szonyok várva-várt kedves madara tegnap délelőtt Fodor Mária 25 éves nagylétai leányt — váratlanul látogatta meg a Miklós-utca végén levő libavásártéren. A váratlan s rá nézve aligha kedves ajándéktól oly rosszul lett, hogy az elősiető mentőknek a helybéli bábaképezdebe kellett szállítaniok.

Talált tárgyak Találtatott a hét folyamán egy fél cipő, 1 drb pánztárcsa, 1 kis vas óra és egy keresztlevél, igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságánál.

A legjobb formájú férfi kalapok 4-6 és 8 koronáért, a legizlésebb selyemnyakkendők már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

Legszebb téli áruk, u. m. jó mész, barochetek, flanellet, félposztók, továbbá paplanok, flanel-takarók; szoba és lópokrócok, valódi Jäger alsóruhák, harisnyák Kardos László vászon és menyasszonyi kelengye üzletében. Debrecen, Kossuth-u. 9. Határozott ár. Alapítottatott 1831-ben. 496-x-5.

TAVIRATOK.

A képviselőház ülése.

(Telefon tudósítás.)

A mai ülés minden nagyobb eseménytől mentes volt. Az ipartörvény revízióját tárgyalta tovább a Ház, a melyhez Sztérényi József államtitkár szólalt fel és közel két és fél órai beszédben fejtegette annak szükséges voltát. Lengyel Zoltán tegnapi beszédére szintén reflektált és a Ház zajos tapsa közepette fejezte be beszédét. Josipovics horvát tárcanélküli miniszter szintén felszólalt és Lengyel Zoltán beszédével foglalkozott.

Az ülés részleteiről a következő tudósításunk számol be:

Justh Gyula elnök egynegyed 11 órakor nyitotta meg a Ház mai ülést. A kormány részéről jelen voltak: Wekerle, Kossuth, Apponyi, Polónyi és Josipovics. A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után, a Rákóczi törvényjavaslatot olvasták fel harmadszor és délután átteszik a főrendiházhoz.

Az ipartörvény revíziójának tárgyalása következtetés után, melyhez először Sziklay Ottó szólal fel, rövid beszédben bírálva a törvényjavaslatot, a melyet általánosságban elfogad.

Csitary Béla szintén a javaslat mellett szólt.

Sztérényi József államtitkár hosszú beszédben foglalkozik az ipartörvény revíziójával. Lengyel Zoltán tegnapi beszédére is reflektál, és kijelenti, hogy Lengyel adatai nem mind felelnek meg a valóságnak. Szubventiót egy lap sem kap a kereskedelem ügyi kormánytól, legfeljebb csak hirdetés általánról lehet beszélni a melynek kiutalása gazdaságosabb mintha a hirdetések egyenként fizetnek. Sztérényi majdnem két és fél órán át beszélt a Ház élénk tetszés nyilváníttása mellett.

Lengyel Zoltán válaszol. Sztérényinak tegnapi beszédében foglaltak egész terjedelmében fenntartja és újból kéri a kereskedelemügyi minisztert, hogy csakis oly lapoknak adjanak hirdetés általán, amelyek külföldi hirdetések nem fogadnak el.

Hentz Károly személyes kérdésben szólalt fel, amely után elnök az ülést beárta.

Boszniai képek.

Írta: Gál Zoltán.

(A Boszna-völgyben minden csöndes. — Horvát-Bosnyák-Dalmáciaország. — Tulipános pipaszarak.)

A Boszna völgye: a déli Svájc. Tollalig képes leírni ennek a gyönyörű vidéknek szépségeit. Indzsellér mérőszinórája nem jutott el még ide, s nem a hazug nyugati kulturának ezer miegyébje. Megmérhetetlen, megmérhetetlen itt minden s az ember az ő szabad természetben gyönyörködhetik, ha a Boszna völgyét bekalandozza.

A népe becsületos, őszinte. Nem is tudna hazudni. Hatalmi életet nem él, a kultúrával együttjövő raffineriát nem ismeri: honnan tanult volna hát hazudni? Ugy, hogy esküt tehetsz legtöbbször annak igazára, amit a bosnyák mond. Ha ugyan egyáltalán mond valamit. Nem mer beszélni. Minden szavát bécsi zsoldosok, bécsi kirendelt besugók száza lesi. A külföldre küldött kabinetnoir ok mindig nagyon bügös, túlon-túl lekiismeretesen dolgoznak. Miért? Mert csakis így tehetik magukat észrevehetőkké, díjra érdemesekké.

Innen van, hogy nehezen tudod beszélgetésre bírni a bosnyákokat. Otthon épügy, mint a vasuton. A vasut negyedik osztályú kocsiában meghuzódik szépen a bosnyák, s dehogyan is merne augszoldni az ösöstrájkjai ellen.

De menj csak a hegyre! A legutolsó kecskepásztor is bőbeszédűvé lesz s úgy lapogtató előtad a balkánpolitikai mai állását, jövőjét, akár a konstantinápolyi követek. Az ő politikája: Gyűlölni Bécsot. Gyűlölni, s készülődni arra az időre, mikor le lehet rázni az igát. Egy doluja tuzlai földműves csillogó szemekkel mondta nekem:

— Hallja, gospoda, hogy ropognak. Macedoniában a fegyverek Ott már szaporában folyik a szó, sürübben hull a golyó. Ragadós a heroi járvány: nemsokára a bosnyák „bandák” ról is fognak beszélni.

De ma minden csöndes. Bécs úgy okkupál, mint egyetlen más hatalom sem tudna. Az eszközei ugyan kissé tizenhetedik századbeliek, a rendszinálás módja kissé hasonlít a 70 iki akasztási rendszerhez; mindegy: rend van. Es Albori bíró tökéletesen igazat ír, mikor a korpokommando Berichben (parlamentárisabban szólva: a bosnyák-harugóc országos kormány jelentése) ezeket jelenti a Burg nagyon öreg emberének:

— Felségednek alássan jelentem, a Boszna-völgyben minden csöndes...

A horvát Starosevics-pártnak volt ez a jelszava: Horvát Bosnyák Dalmáciaország. — Egy nagy délszláv birodalom, Dalmáciával, Fiumével együtt. Olyan sokáig kacérkodott a jelszóval a pár, hogy végre is megkedveltette az eszméjét. De csakis Horvátországban.

Boszniában nem okozott ribilliót a terv hiro. Mint főntebb mondtam: nehezen mozdul ez a nép. Ma még gyöngye: tehát fél. De megkülönböztet is, nem szereti a horvátot. Pedig vérokon a nyelve is egy vels. Am sehogyan sem veszi be a bosnyák elme, hogy miért volna épen Horvátország a feje az új délszláv koalíciónak? Amely fölfogásra vonatkozólag igen érdekesen nyilatkozott előttem egy jómódu bosnyák kereskedő. Mondta pedig körülbelül a következőket:

— Az egész terv: bolondgomba. Zág-rábi csodabogár. Kivihetetlen: S látszik rajta, hogy jó horvát „testvéreink” esiholták. És miért volna úgy, hogy Horvátország égisse alatt kellene egyesülnünk? Hiszen a mi úkeink már vajdát választottak, nemzetgyűlést tartottak s törököt vertek, amikor a horvátok ősei még a csónakkészítés és kecskepásztorokdás elemeit böngészgették! Egy hatalmas délszláv birodalom — mindenesetre szép gondolat. De hogy Horvátország élén egyesüljünk! Majdnem azt mondtam rá: inkább a Bécs karjai közt!

A harmadiknak szót elemlől, Dalmáciáról alig kell beszélnünk. Elég arra hivatkozni, hogy a dalmaták alapították meg a főmei rezolucionisták pártját, mely a ma-

gyar — koalíció legbűségesebb támogatója. De meg különbben is: ismerik már jól a horvátokat. Tanultak, okultak a multakon. Későn tették ugyan ezt, de még nem elkéve. Kroáciában jó lesz tehát esendően maradni. Jó lesz, ha el nem bizakodnak azon, hogy Magyarország most szívesen fogadta a közeledőüket. Vigyázat: a horvát véresékre lecsap a magyar turul!

Pesani: tisztességes bosnyák faluska a Bcszna középfolyása mellett. Itt ismerkedtem meg egy huszesztendős lurkóval, aki tótosan bár, pergeti a mi nyelvünket is, mert megfordult szipkát árulni Magyarországon is.

Beszélte a fiu, hogy öszre ismét feljön a magyarszkiakhoz. Új cikket is hoz: tulipáncs pipaszárakat. Epen ezeknek a készítésével foglalkozott. Nagyo! dobhant a szívem: me, a mi gyönyörűsége szép nemzeti viragunkat, hogy megbecsülük itt is. Édeklődtem, hogyan jött erre a gondolatra. No bezzeg le is lohadt a lelkesedésem. A fiu ezt a magyarázatot adta:

Egy bécsi utazó járt itt. Azt mondta, hogy ha jó üzletet akarok csinálni, véssek tulipánt a pipaszárakba. Ha ók boldogultak a tulipános csutorákkal meg kézművekkal akkor bizonyosan kelni fognak a tulipános pipaszárak is.

Tagadhatatlanul rosszul esett a magyarázat. En itt holmi hazafui ábrándokat szóltam, s kaptam helyettük a legkijézani több feleletet, egy bécsi vigéonek frivol, de föitetlenül praktikus kijelentésében. Mégis nagy gyönyörűséggel néztem el, mint nyílnak az ügyes faszobrász bieskája alatt gyors egymásutánban a mi szép tulipánjaink. S ha önök a most kezdődő vásárban tulipános pipaszárral átabatáló bosnyákokat látnak, vegyének kérem fölük — csibukozni nem is olyan rossz — egy-két magyar bosnyák tulipánpipát.

Közgazdaság.

Kőbányai sertésüzlet. Október 23. Hízott sertésárak: I. Magyar első osztályú: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 121—123 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 125—126 fillérig. Fialat könnyű (páronként 200 kilogramm terjedő súlyban) 127—128 fillérig. — Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm) — fillérig. Sertéslétszám: 1906 október 19-ik napján volt készlet 37.028 darab. 1906. október 21-ik napján felhajtott 188 darab. 1906. október 21-ik napján elszállított 415 darab. 1906. október 22-ik napjára maradt készlet 36.801 darab. A hízott sertés üzletirányzata: kissé változatlan.

Rogény-Csarnok.

Modern Merán grófnék.

Intim történetek.

A multkor, hogy állomáshelye mra utaztam, u'közben Grácot is érintettem. Alig pár órát töltöttem a bájos Pensionopolisban, üe éppen elagat arra, hogy egy pár percre megállásnak János főherceg szobra előtt. Mert Grácnak még mindig legszebb éke a nemes János főherceg szobra, azé a Jánosné, aki elvette a meráni póstamester bájos leányát és megalapította a Merán grófok nemzetiségét.

Vannak e még Merán grófnék? Vannak e még szép nők, akiknek nem ártott meg az első ballépés, hanem vagyont, rangot sőt tekintélyt is szerzett nekik? Vannak, határozottan vannak ilyen nők, vannak még a szerelemnek distinguált pappói skik nem egy-két aranyért, néhány pohár Pommeryért pazarolják el ifjúságukat, a huszas évek megbecsülhetetlen bajait.

Vagy tizenöt évvel ezelőtt élt Dél-Magyarország egyik vidéki városában egy gyönyörű, fiatal gentry leány. A leány szép volt, de ez sem akadályozta meg egyik déli vármegye alispánját abban, hogy meg ne kérje a leány kezét. Es a szegénység sem volt akadály arra, hogy a szép leány ki ne kosarazza az alispánt.

A rokonok meg is szólták:

— Hogy tehetél ilyet? Egy alispánt kikosarazni! Ilyen nagynevű alispánt hisz néhány év mulva biztos főispánné lett volna belőled.

— És ha főispánné is leszek, mi hasznom belőle? Akkor az egész vármegye szeretne ingyen, itt meg az egész ország fog szeretni, de nem ingyen.

Igy is lett. A szép leány Budapestre került, ahol, ha nem is az egész ország, de azért éppen elegendő szerették és — nem ingyen. — nagysága ma hatszobás lakást tart, elegáns five o'clock tea-eket rendez, külön telefonja van, szóval igazi grande cocotte, a budapesti Liene de Pongy. A hölgynek tíz éves kis fia a honvéhadapródiskolába jár, ahová igen előkelő protekió juttatta be: egy agg tábornagy, aki néha Magyarország politikai ügyeibe is szokott avatkozni.

De nemcsak a gentry-lányok, hanem azok közt a Jessicák közt, akiknek érényét Shakespeare annyira dícséri a Velencei kalmárban, igen ezek közt a Jessicák közt is akadt, aki a nagy szerelmet többre becsülte a nyárspolgáriás házasságnál.

Igy abban az időben, amikor a bolgár fejedelem Kóburg-Kohary Ferdinánd herceg néven mint hadnagy szolgált az első honvédfalalozezrednél, egy előkelő lipótvárosi család szép, fiatal leánytagja gyakran követte pirulva a herceg lépteit.

Es a herceg nem mutatkozott hálálannak a pompás, fekete haju Jessica iránt. Ugy bánt vele, minha felesége lett volna és nyaranta Marienbadba vitte. A marienbadi tartózkodás pedig, egy látszik, jól tett a fiatal hölgynek. Itt ismerkedett meg egy fiatal gróffal, egy sok ideig kormányon levő miniszterelnök fiával. A gróf megkérte a leány kezét és a házasságot nem ellenetzte a miniszterelnök papa sem. Nemcsak hogy a menyasszony előleletét, hanem még vallását sem bánta. Ez a miniszterelnök volt az, aki bukásakor mosolyogva szólt:

— Nichts dauert ewig, selbst der schönste Jud wird schabig.

(Vége köv.)

Városi Színház.

Bérlet 20. sz. (B) Bérlet 20. sz. (B)

Ma kedden, 1906. október hó 23-án:

A KIS HERCEG.

Operette 3 felvonásban. Irták: Henri Meilhac és Ludovic Halevy, zenéjét szerzette: Charles Lacou. Fordította: Bákosi Jenő. Rendező: Polgár Sándor. Karnagy: Fekete Oszkár.

SZEMÉLYEK:

Parthenéi herceg — —	Zilahyné S. Vilma.
Monandri — — — —	Árkosi Vilmos.
Frimusz — — — — —	Polgár Sándor.
DőSoható Launsak Diána	Radó Anna.
A hercegnő — — — —	Vida Ilona.
Navaly — — — — —	Szilágyi Ernő.
Montevrie — — — —	Magasházi János.
Taténvilly — — — —	Kolozsvári Albert
Sanvillyon — — — —	Kiss József.
Merinyak — — — —	Ungvári Vilmos.
Nanszi — — — — —	Perényi József.

Gyárosok kereskedők, iparosok részére szűk-séges klicék előállítását vállalja

Hajnal Gyula

Debrecen, Piac-u 9
A klicék nyomó képességéért jótállás vállal-tatlik. — Telefon 412.

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelí betegeinek a híres

476-x-9.

Király-balzsamot

az egész világon ősmert legjobb gyógyszer.
1 nagy üveg 2 K. — Vidékre 1 üveg 2 k. 65 f.
3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszerész

DEBRECZEN

CSUZ

Komáromi M.

műhangszer készítő

Legnagyobb hangszer üzlete

József kir. herceg-utca 2. Pika szálloda mellett.

Czimbalom vételnél díjtalan tanítás saját czimbalom iskolámban. Legnagyobb zongora terem Pinc-utca 49. főpostával szemben

Bérbé adott zongorákat új gyanánt nem adok el, mindenféle hangszerek részletfizetésre is. Többféle gyártmányu

Gramophonok

és lemezek, a legáirnevesebb gyártmány, lemezekben óriási választék. — Szak szerű műhely, új hangszerek készítését és javítását művésziesen nem mint kontár, de mint szakképzett készítjük. Zongora hangolás vidéken is.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Az ujjonnan érkezett hurlonó gépemen a legkitűnőbb minőségű hurokkal szolgálók. 487-x-10.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erdőitőszeg gyöngéledők, vérszegények és lábbado-sók részére: Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerés nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál
Triest-Barcola.

A gyógyszárban pedig 1/2 M. 2 K. 60 fill

121-20-5

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruház.

● Oriási választékban kaphatók ●

Női és férfi téli (Jäger) alsó ruházatok,

Szörme boák és gallérok

a legujabb formákban.

Gyapju téli kendők és sálók

előszob és Himalaya minőségben.

A világhírű **P. D.** jegyű, kitűnő szabásu

francia fűzők egyedüli raktára,

Jutányos, szabott árak.

Kirakataink állandóan a legutolsó diva-
tot tüntetik fel. 482-x-41.

Forman
nátha
ellen
Szelencze ára
40 fillér

Minden gyógyszerárban kapható!
Hatása meglepő, s kezdődő bajnál ugyszól-
ván elmaradhatlan.

516-7-3.

Legujabb találmány!

Osztr. szabad. bej.

Mindenki maga gyártja a követ!

Cement-, fal-, kő forma
teljesen felszerelve csak 36 korona

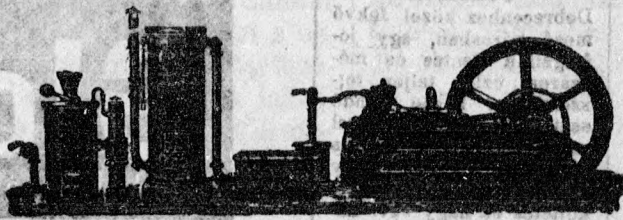
Egy munkás egy formával naponta
1500 követ készít. Pléhalj nem szük-
séges. Ez a forma különösen alkal-
mas swemm kövek gyártása, Bros-
rák ingyen és bérmentve.

A. Tevonderer x L. Pollaert Dalheim a Rf. D. K.

OSERS és BAUER motorgyár Budapest, Podmanicky-u. 18.

Ajánlja elsőrendűnek elismert legujabb szerkezetű szivógáz-generatoros motorait
345-76-11.

Üzemköltség irán-
ként és lóerőnként
1 1/2-2 1/2-fillér. Ant-
racit, faszén, vagy
foksz tüzelésre egy
aránt alkalmas.

Legmeszebb menő
szavatoss
Elsőrendű, erőerősiák.
Kedvező fizetési
feltételek.

Benzin Motorok és lokomobilok szolid kivitelben.

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

16-20

rikkancs kiabálja

hogya

DEBRECZEN

esti kiadás.

Hirdetésekre

legalkalmasabb és legmegbízhatóbb. Biztos eredmény.

Kiadóhivatal: Piac-utca 9. — Telefon szám 412.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Levélbeli indakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg bekiültetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A valódi Verge
egészségi papírból készült szivarok hüvelyek főaktára Merki Ferencnél van Fűvészert u. 14 100 db. Tiszti hüvely 10 kr. King 8 kr. Rákóczi 12 kr. Progress 10 kr. Ambre 12 kr. Jasmine hüvely 8 kr. 100 kiló vágott száraz essztógyfa 1 frt. hazhoz szállítva. Telefon 874. 501-10-2.

Czimbalmot
pedálos kottatartós 51 hanggal bíró óhajtanék kéz alatt venni, ajánlatokat kér Mezey Lajos Bihar Nagybajom.

Batthyány utca
9. sz. p. néhai Nemes Kálmán ur házában az utcai lakosztály 6 szoba konyha kamara fürdő és cseléd szoba jó ivó vízzel vízvezeték és a szükséges mell. k. helyiségek f. év november hó 1-éig kiadó. Feltételek elulírott nál megtehetőek.
Dr. Irinyi István ügyvéd Debrecen Arany János u. 4 sz. 520-3-2.

Eladó
a város közelében a vámospécsi köves ut mentén, 5 hold föld, szőlő telepítésre igen alkalmas, egészben vagy holdanként közvetlen a Schaff János ur szőlőtelepével szemben. Érkezhetni lehet Hüse Jánosnál Bocskai tér. 512-1-1.

Idősebb segéd

ki csemege szakmában teljesen avatott, alkalmazást talál. Csak első rendű erő küldje ajánlatát.

Förber Károly
Temesvár.

Rajzolók

kik a karikatúra rajzolásban jártasak vagy fénykép után vonalkás rajzolatot elvállalásnak biztos jövedelemre tehetnek szert, ha jelentkeznek a „Debrecen” kiadóhivatalában d. e. 8-10-ig d. u. 2-8-ig.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jó forgalmu hentes és mézszáros üzlet; teljes felszereléssel bérbé kiadó esetleg kevés pénzrel szakember társul keres tetik. Vasuti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő közönség már megvan teremve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Francia,

német, esetleg román nyelvekből tanítványt keres két jogász. Inférnáció a kiadóhivatalban.

50 szál

szép akácfa e'adó Pacsirta utca 42 szám alatt. 528-1-1.

Ferenoz József

aton, 50 öl hosszú, 1864. négyzetű területű újkéri szőlő egy darabban, vagy 5 házhelyre osztva eladó. Vasutemlletti fekvésénél fogva fete. epnek vagy gyártelepnek is alkalmas. — Nyomatató-utca 7. számú ház eladó. — Érekezés: Dr. Kőrösi Kálmánnál Batthyányi-ut. ca 5. szám, 499-2-1.

Gyönyörű Ujdonságok

érkeztek

Blúz-Szövetek

és 294-x-102.

Flanellekben

Bosznay I. és Társa

divatruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Nincs többé buzatiszög!

Numa Dupuy és Társa

magpácz-a

használatát mellett.

28 év óta nagy sikerrel használtaik a buza tiszög a kukorica korom és porüszög, az árpa, zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy esomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes 451-s-3 utánzatoktól óvakodjunk.

Debreczenben kapható: Kontsek Géza, Májor Jenő, Komlóssy Lajos és Deutsch Albert és fia urak üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

Globin

a legjobb és legfinomabb.

Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

A szépség egyik főkelléke a szép arcbőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni.

a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes szivódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztálanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen crémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermeked üdeséget, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényesebb előnye, hogy higányt önmagában nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-zappan 70 fill., — Margit-pudot K 1.20, — Margit-fogpap 1 K. — Arviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Szilcz Ferenc gyógyszerárakban.

Tulipán-Padlófénymaz!
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymaz!
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Ne vásároljunk osztrák padlófénymazt, mert

- A Tulipán-Padlófénymaz** az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymaz** tartós, rögtön száradó és fűkőrfényű gyönyörű zománcszal bir.
- A Tulipán-Padlófénymaz** vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymaz** tetszetős nemzetiszínű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymaz** minden nagyobb fűszerkeredésben és drogueriában kapható.

Vizsontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

275-5-5.

vagyózeteti festék-, lakk- és kezegegyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.